Прилог 3.		
1.	Наслов на наставниот предмет	**ЕКОНОМСКО – ФИНАНСИСКИ КРИМИНАЛ**
2.	Код	ФБКН 25
3.	Студиска програма	Криминологија и криминална политика
4.	Организатор на студиска програма (единица, односно институт, катедра, одел)	Факултет за безбедност Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв
6.	Академска година / семестар	втора / четври
7	Број на ЕКТС кредити	3
8	Наставник	Вон. проф. д - р Светлана Николоска
9	Предуслови за запишување на предметот	Не
10	Цели на предметната програма (компетенции)	Идентификува појавни облици и форми на економско – финансиски криминал, ги дефинира нивните криминалистички карактеристики, препознава фактори и услови кои му погодуваат на овој криминал, ги идентификува својствата и статусот на сторителите, планира и реализира криминалистичко и финансиско истражување со примена на аналитички и компаративни методи со цел обезбедување на материјални докази за криминалната ситуација и успешно водење на предистражна, истражна и кривична постапка.
11	Содржина на предметната програма	1. Запознавање на студентите со предметната програма со презентирање на тематските единици, презентирање на начин на предавање, интерактивност на студентите, задолжителна и дополнителна литература и процес на оценување на студентите. 2. Историски развој, поим, дефинирање на економско – финансискиот криминал 3. Кривично – правни карактеристики на економско – финансискиот криминал 3.1. Дефинираност на значајни поими и дефинирање на статус и својства на сторителите на економско – финансискиот криминал 3.2. Групации на кривични дела во областа на економско – финансискиот криминал 3.3. Одговорност на правните лица за економско – финансиски криминал 3.4. Конфискација на имот стекната со извршување на економско финансиски

		кривични дела 3.5.Надлежност и овластувања за истражување на економско – финансиските кривични дела 3.6.Криминалистичка и финансиска истрага 4. Појавни облици и форми на економско – финансиски криминал во сферата на работните односи – начини на извршување, типични траги и докази, статус на сторителите и карактеристични жртви, надлежност, овластувања и соработка со инспекциските служби во процесот на истражување и обезбедување на докази, изготвување на извештај и негово процесуирање. 5. Појавни обици и форми на економско – финансиски криминал во сферата на здравството и дела против здравјето на луѓето, начини на извршување, статус на сторителите, типични траги и докази, надлежности, кординација и соработка со инспекциските служби во процесот на истражување и обезбедување на докази, изготвување на извештај и негово процесуирање. 6. Имотен економско финансиски криминал – појавни облици на измама на купувачи, осигурителна измама, кредитобарателна измама, измама при користењена средствата од Европската заедница, начини на извршување, типични траги и докази, статус на сторителите и изготвување на извештај и негово процесуирање. 7. Економско – финансиски криминал при стечај – (криминал со елементи на предизвикување стечај, криминал со елементи на злоупотреба во стечајна постапка), својства и статус на сторителите, типични начини на извршување, обезбедување на материјални докази, соработка со овинителството и судот во процесот на истражување и изготвување на извештај и негово процесуирање. 8. Економско – финансиски криминал во сферата на јавните финансии, платниот промет и стопанството – јавните приходи и јавните расходи, типични начини на извршување, процес на истражување и изготвување на извештај и процесуирање.

		8.1. Фалсификување пари, хартии од вредност, знаци за вредност, правење, набавување или отуѓување средства за фалсификување, фалсификување знаци за обележување на стоки, мери и тегови – начини и средства на извршување, процес на откривање, расветлување и докажување. 8.2. Перење пари и други приноси од казниво дело – поим, постапки или фази на перење пари, криминалистички карактеристики, процес на истражување со меѓуинституционална соработка, координација и размена на информации и податоци, обезбедување на докази со изготвување на извештај и негово процесуирање. 8.3. Измама при работење со хартии од вредност и удели – начини на извршување, криминално поврзување и истражување на типичните траги и докази, соработка со државни органи и институции во процесот на истражување, изготвување на извештај и негово процесуирање. 8.4. Недозволено производство и недозволена трговија- појавни облици и форми на извршување, типични траги и докази, надлежности, кординација и соработка со инспекциските служби во процесот на истражување и обезбедување на докази, изготвување на извештај и негово процесуирање. 8.5. Економско – финансиски криминал со обележја на царински криминал (криумчарење, царинска измама и прикривање на стоки кои се предмет на криумчарење и царинска измама), начини, средства, време и место на извршување надлежности и овластувања, процес на координација, соработка и размена на информации обезбедување на докази, изготвување на извештај и процесуирање. 8.6. Даночно затајување и фалсификување и уништување на деловна документација – појавни облици и начини на извршување, соработка со диреткно и индиректно надлежни органи и служби во

		истражувањето, обезбедувањето на докази, изготвување на извештај и процесуирање. 8.7. Економско – финансиски криминал во областа на регулаторните компетенции на државата – појавни облици и форми, надлежности и соработка во истражувањето, обезбедување на докази, изготвување на извештај и процесуирање. 9. Економско – финансиски криминал против службената должност 9.1.Дефинираност на значајни поими 9.2.Појавни облици – Злоупотреба на службена положба и овластување, проневера, послужување, измама во службата – начини на извршување, типични облици на извршување (активен, пасивен, судир на интереси), истражување и обезбедувањ ена докази, соработка со државни органи со полициски овластувања и со инспекциски служби, изготвување извештај и процесуирање. 9.3. Примање, давање и посредување при поткуп –Форми и начини на извршување, примена на мерки и дејствија за откривање, расвтлување и докажување. 9.4. Противправно стекнување и прикаривање имот – начини и време на извршување, соработка на државни органи и институции во процес на истражување. 9.5. Фалсификување на службена исправа – начини и методи на фалсификување, процес на истражување со компарација на документи. 9.6. Статус на сторителите 9.7. Организираност во извршување, поделба на криминалните улоги, типични криминални ситуации, докази и докажување. 10. Економско – финансиски криминал во правосудството – непријавување кривично дело и сторител во вршење на службата и лажно пријавување на кривично дело, спречување на докажување – појавни облици и начини на извршувње, истражување и

		обезбедување на докази. 11. Економско – финансиски криминал во правниот сообраќај со елементи на фалсификување (фалсификување на исправа, комјутерски фалсификат, фалсификување на службена исправа, употреба на исправа со невистинита содржина и издавање на невистинито лекарско или ветеринарно уверение), начини на извршување, статус и својства на сторителите, жртви на фалсификати, истражување на криминалните активности. 12. Организиран економско – финансиски криминал – злосторничко здружување (начини на организирање, криминално поврзување, криминални улоги, криминални активности – форми и методи на криминално делување, прикривање на противправната имотна корист). 13. Превенција на економско – финансиски криминал
12	Методи на учење	Интерактивна настава Самостојно учење Учество во проекти Изготвување на семинарски работи, есеи, практична настава
13	Вкупен расположив фонд на време	75
14	Распределба на расположивото време	26 часа предавања 26 часа вежби 5 часа истражувачки проекти 10 часа есеј или семинарска 7 самостојно учење

15	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	26 часа
		15.2	Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимса работа	26 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проекни задачи	10 часа

		16.2	Самостојни задачи	13 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	80 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	10 бодови

18	Критериуми за оценување (бодови / оцена)	до 50 бода	5(пет) (F)
		Од 51 до 60 бода	6 (шест)(E)
		Од 61 до 70 бода	7 (седум)(D)
		Од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		Од 81 до 90 бода	9 (девет)(B)
		Од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и вежби Семинарска работа или есеј Самостоен истражувачки проект
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерактивност Самостојни презентации Евалуација

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Николоска Светлана	Методика на истражување на економско – финансиски криминалитет	Ван Гог, Скопје, 2013
		2.	Николоска Светлана	Кривични дела против службената должност	Графотранс, Скопје, 2008
		3.	Николоска Светлана	Перење пари – криминолошки, криминалистички и кривично – правни аспекти	Факултет за безбедност (во процедура)
		4.	Џуклески Гоце и Николоска Светлана	Економска криминалистика	График Мак Принт, Скопје, 2008
		5.	Ендрју Р. В. Џексон и Џули М. Џексон	Наука за форензиката	Нампрес, Скопје, 2009
		6.	Стјуарт Х. Џејмс и Џон. Џ. Норби	Форензика	Табернакул, Скопје, 2009
		7.	Рејчел Боба	Криминалистичко истражување	Нампрес, Скопје, 2010

		8.	Медингер Џон	Перење пари – водич за кривични иследници	Дата Понс 2009
		9.	Николоска Светлана	Investigations of organized – economic – financial crime trough the application of concept and method of teamwork of direct and indirect competent institutional in the Republic Macedonia	Зборник од Меѓународна конференција на Факултетот за безбедност, Скопје, 2011
		10.	Николоска Светлана	Criminal research of tax evasion and money laundering	Thematic proceedings of International significance Archibald Reiss Days, Belgrade, 2012
		11.	Николоска Светлана	"Сивата економија" како последица на невработеноста и сиромаштијата во Република Македонија или криминал за стекнување на богатства,,	Економски факултет Прилеп, 2012
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	Витларов Тодор	Репресија и превенција на корупцијата	2 – ри Август, Штип, 2006
		2.	Владимир Камбовски	"Корупцијата - најголемо општествено зло и закана за правната држава", коментар на Законот за спречување на корупцијата и на Законот за спречување на перење пари,	Влабор, ДООЕЛ, Скопје, 2002

		3.	Владимир Камбовски	"Организиран криминал"	Скопје, 2005
		4.	Владимир Водинелиќ	"Криминалистика", откривање и докажување Iи II том,	Факултет за безбедност и општетсвена самозаштита, Скопје, 1985
		5.	Николоска Светлана	"Квалитативните измени и дополнувања на кривичниот законик на РМ кај економскиот криминалитет (посебен осврт на кривичните дела против службената должност)	МРКПК бр. 1, Скопје, 2006
		6.	Николоска Светлана	Феноменолошки карактеристики на криминалитетот против службената должност	Годишник на Факултетот за безбедност, 2008
		7.	Николоска Светлана	Поим, постапки и соработка во истражувањето на перењето пари во Република Македонија	Годишник на Факултетот за безбедност, 2009
		8.	Николоска Светлана	Кривично-правни аспекти на перењето пари во Република Македонија	Хоризонти, Битола, 2009
		9.	Николоска Светлана	Финансиските истраги како предуслов за спречување на организираниот економско - финансиски криминал во Република Македонија	Годишник на Факултетот за безбедност, 2010
		10.	Николоска Светлана	Зборник на трудови ,,Стандардизирана обука за финансиски истраги	Академија на МВР Бугарија, 2011

				на организиран криминал и финансирање на тероризам,,	
		11.	Николоска Светлана	Međuinstitucionalnakontrolaisaradnja u procesusuzbijanjapranja novca	Зборник, Тара, 2011
		12.	Тасева Слаѓана	Перење пари	Дата Понс, Скопје, 2003
		13.	Камбовски Владимир	Измените на КЗ во функција на спречување на економскиот криминалитет	МРКПК бр. 2-3, Скопје, 2008
		14.	Арнаудовски Љупчо Нанев Лазар Светлана Николоска	Економскиот криминалитет во Република Македонија	МРКПК, бр. 1, Скопје, 2009
		15.	Николоска Светлана (коавтор)	,,Role of banks as entity in the system for prevention of money laundering in the Macedonia,,	ФТУ Охрид, 2011
		16.	Бановиќ Божидар	"Обезбеѓење доказа у криминалистичкој обради кривичних дела привредног криминалитета"	Београд, 2002
		17.	Николоска Светлана	Стечаен криминалитет	Универзитет ,,Св. Климент Охридски,, Битола – Хоризонти, 2011.